

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 986
Ημερομ. Κατάθεσης: 5/2/2025

ΕΛΕΝΗ ΒΑΤΣΙΝΑ

Αθήνα, 28 Ιανουαρίου 2025

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ: Την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: *«Απουσία εκπαιδευτών κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης τυφλών στην Κρήτη»*

Κυρία Υπουργέ,

Η απουσία κοινωνικής πολιτικής της Κυβέρνησης Σας αποδεικνύεται χρόνο με το χρόνο σε ολοένα και περισσότερες εκβάσεις της καθημερινότητας των συμπολιτών μας.

Από το 2002 μέχρι και το 2015 υπήρχε στο νησί της Κρήτης εκπαιδευτρια τυφλών, παρέχοντας ένα τεράστιο έργο προσφοράς και βοήθειας στους συνανθρώπους μας που είτε γεννήθηκαν τυφλοί, είτε έχασαν την όρασή τους στη διάρκεια της ζωής τους.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΠΕΚΑ, οι άνθρωποι με οπτική αναπηρία 80% και άνω στην Κρήτη, ανέρχονται σε 1.100.

Δυστυχώς όμως, δεν υπάρχει γι' αυτούς καμία κοινωνική παροχή και οι περισσότεροι έχουν στηριχθεί σε ιδιωτική εκπαίδευση και πρωτοβουλία ή στη φιλανθρωπία των συνανθρώπων μας στην Κρήτη, ώστε να λάβουν τη βασική εκπαίδευση κινητικότητας, προσανατολισμού και καθημερινών δεξιοτήτων.

Δυστυχώς, όλα αυτά τα χρόνια δεν έχει γίνει καμία πρόοδος παρά τις καθημερινές προσπάθειες των ανθρώπων αυτών να αποκτήσουν πρόσβαση στο πιο αυτονόητο αγαθό της ζωής τους, να αποκτήσουν πρόσβαση σε μια ισότιμη και αυτόνομη καθημερινότητα, όπως όλοι τυφλοί στα σύγχρονα ευρωπαϊκά κράτη.

Επισυνάπτεται υπόμνημα από 8/1/2025 της Περιφερειακής Ένωσης Τυφλών Κρήτης.

Κυρία Υπουργέ, κατόπιν τούτων,

Παρακαλώ, όπως λάβετε υπόψη σας τα αναφερόμενα και προβείτε άμεσα σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε πολύ άμεσα να επαναξιολογήσετε τα ως άνω κρίσιμα ζητήματα που θα προάγουν τη δικαιότερη και με σύννομο τρόπο ρύθμιση του εκτιθέμενου θέματος.

Η Αναφέρουσα Βουλευτής

ΒΑΤΣΙΝΑ ΕΛΕΝΗ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΥΦΛΩΝ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ
ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 9977/12/12/1932 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΛΕΓΧΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ &
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΤΥΦΛΩΝ
ΕΠΙΤΙΜΟ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ &
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΥΦΛΩΝ & ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΥΦΛΩΝ
ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ
ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 31 – 10432 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-5245001,5228333,5228365,5245578
e-mail: pab@otenet.gr web site: www.pst.gr

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΥΦΛΩΝ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΔΡΑ: ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΣΚΕΠΕΝΤΖΗ 28 & ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗ, ΗΡΑΚΛΕΙΟ – ΚΡΗΤΗΣ Τ.Κ. 71306
ΤΗΛ: 2810-211511 e-mail: petkritis@yahoo.gr

Αρ. Πρωτ.: 5

Ηράκλειο: 08/01/2025
Προς: κα. Ζαχαράκη Σοφία,
Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής
& Οικογένειας.
Κοιν.: κο. Μητσοτάκη Κυριάκο,
Πρωθυπουργό,
Βουλευτές της Κρήτης,
Ε.Σ.Α.μεΑ.,
Ε.Ο.Τ.,
Κ.Ε.Α.Τ. &
Π.Σ.Τ.

ΘΕΜΑ: Εξεύρεση λύσης στο φλέγον πρόβλημα της απουσίας των εκπαιδευτών
κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης στην Κρήτη.

Αξιότιμη κυρία Ζαχαράκη,
η Περιφερειακή Ένωση Κρήτης (Π.Ε.Κ.), παράρτημα του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών (Π.Σ.Τ.) και αποκλειστικός φορέας και εκπρόσωπος των ανθρώπων με οπτική αναπηρία και των οικογενειών τους στην Κρήτη, επιθυμεί να σας εκθέσει το μείζον πρόβλημα της απουσίας εκπαιδευτών κινητικότητας αλλά και να σας εκφράσει την έντονη δυσανεμία της για την απουσία οποιασδήποτε κίνησης προς την επίλυση του σοβαρού αυτού προβλήματος για τους τυφλούς όλης της χώρας, και ιδιαίτερα της Κρήτης, που λόγω γεωγραφικής θέσης είναι απομονωμένη.

Από το 2002 έως το 2015, η Κρήτη είχε μία εκπαιδευτρια, η οποία πρόσφερε τις υπηρεσίες της, καλύπτοντας σε μεγάλο βαθμό αυτή τη τόσο σημαντική ανάγκη σε ανθρώπους που είτε γεννήθηκαν τυφλοί, είτε έχασαν την όραση τους κατά την διάρκεια της ζωής τους. Από το 2015, όμως, ο χρόνος σταμάτησε για τους τυφλούς της Κρήτης και τις οικογένειες τους, κα Ζαχαράκη, καθώς πλέον δεν έχουν ούτε καν τη στοιχειώδη εκπαίδευση αυτόνομης

διαβίωσης. Με άλλα λόγια οι τυφλοί της Κρήτης με την παντελή αδιαφορία που επιδεικνύουν οι κυβερνήσεις καθηλώνονται στα σπίτια τους.

Είναι σημαντικό να σας επισημάνουμε, ότι δεν συνάδει σε μία Ευρωπαϊκή χώρα όπως η Ελλάδα με μία φιλοευρωπαϊκή κυβέρνηση, αυτή να στερεί από τη χώρα μας και ιδιαίτερα από τις απομονωμένες γεωγραφικά περιοχές με μεγάλο πληθυσμό, όπως είναι η Κρήτη, τη βασική και δια βίου εκπαίδευση των τυφλών. Η βασική και δια βίου εκπαίδευση των ανθρώπων με οπτική αναπηρία αποτελεί δεδομένη κατάκτηση, εδώ και δεκαετίες, στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Καταλογίζουμε ευθύνες στην παρούσα κυβέρνηση, όχι μόνο εμείς, αλλά κυρίως οι τυφλοί της Κρήτης και οι οικογένειες τους, που αν είναι νέοι δεν έχουν τη στοιχειώδη εκπαίδευση να βγουν από το σπίτι τους με το λευκό τους μπαστούνι, ενώ οι μεγαλύτερης ηλικίας άνθρωποι δεν έχουν την παραμικρή εκπαίδευση για το πώς να κινηθούν ακόμα και μέσα στο ίδιο τους το σπίτι.

ΖΗΤΟΥΜΕ να επιδείξετε ενσυναίσθηση και να εφαρμόσετε τον κανόνα της συμπερίληψης για την άμεση επίλυση του σοβαρού αυτού προβλήματος, εκπαιδεύοντας νέους εκπαιδευτές κινητικότητας προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης, πιστοποιώντας τους και στη συνέχεια προσλαμβάνοντάς τους και τοποθετώντας τους όπου υπάρχουν κενά στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Κρήτη.

Παρακάτω σας επισυνάπτουμε την σπουδαία εργασία που κάνει ένας εκπαιδευτής κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για τυφλούς. Ελπίζουμε να βοηθήσουμε για να αντιληφθείτε πόσο σημαντική εργασία είναι αυτή.

Η εκπαίδευση Κινητικότητας - Προσανατολισμού & Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για τη δόμηση της αυτονομίας του ατόμου με αναπηρία όρασης. Για ένα εκπαιδευόμενο, άτομο με αναπηρία όρασης, η Κινητικότητα και ο Προσανατολισμός λαμβάνει χώρα κάθε στιγμή της ημέρας, καθώς ο ίδιος διερευνά και αλληλεπιδρά με το περιβάλλον. Ο εκπαιδευόμενος με αναπηρία όρασης, που δεν λαμβάνει πληροφορίες από το περιβάλλον οπτικά, μπορεί να έχει πρόσβαση σε αυτές μέσω της ακοής, της αφής και της όσφρησης. Με τη χρήση του λευκού μπαστουνιού μπορεί να ανιχνεύσει και να αισθανθεί τους κινδύνους, ώστε να κινηθεί με ασφάλεια.

Οι θεμελιώδεις δεξιότητες Κ-Π & ΔΚΔ βοηθούν τα άτομα με αναπηρία όρασης να έχουν πρόσβαση στο σχολείο, στην εργασία, στους χώρους διασκέδασης και τα προετοιμάζουν ώστε μια μέρα να ζήσουν ανεξάρτητα.

Η εκπαίδευση παρέχεται εξατομικευμένα, ανάλογα την ηλικία, την οπτική οξύτητα, την αποδοχή της αναπηρίας και εν γένει τις δυνατότητες του εκπαιδευόμενου. Η εκπαίδευση Κ-Π & ΔΚΔ περιλαμβάνει ενδεικτικά τις ακόλουθες εννέα δεξιότητες:

- Προκινητικότητα.
- Προσανατολισμός.
- Οργάνωσης της σκέψης.
- Γνώση εννοιών του χώρου.
- Κινητικότητα.
- Κοινωνική αγωγή.
- Προσωπική υγιεινή.
- Ένδυση.
- Νοικοκυριό.

Πιο αναλυτικά οι δεξιότητες περιλαμβάνουν:

Προκινητικότητα

- Ασκήσεις ανάπτυξης αισθήσεων, αφής-ακοής-όσφρησης
- Έννοιες χώρου.
- Έννοιες μεγέθους.
- Έννοιες χρόνου.
- Στάση σώματος.
- Σωματογνώση.
- Ασκήσεις για αναγνώριση υλικών.

Προσανατολισμός

- Ασκήσεις Προσανατολισμού: Γνώση και χρήση των 4 σημείων του ορίζοντα. αρχικά σε εσωτερικούς χώρους, αργότερα σε εξωτερικούς χώρους στο δρόμο, όπου διδάσκονται να τοποθετούν τον εαυτό τους σε σχέση με τα αντικείμενα του περιβάλλοντος.
- Μαθαίνουν και εξοικειώνονται σε θέματα ρυμοτομίας, για να αποκτήσουν την αντίληψη του χώρου και των στοιχείων του περιβάλλοντος, που αργότερα θα χρησιμοποιηθούν ως σημεία πορείας τους στην κίνηση.

Οργάνωση σκέψης

Στοχεύουμε στην ικανότητα των εκπαιδευόμενων να αναλύουν, να κρίνουν και να επεξεργάζονται τις πληροφορίες που συλλέγουν από το περιβάλλον με τρόπο λειτουργικό, ώστε να οργανώνουν σωστά τις κινήσεις τους.

Χωρογνώση

- Η κίνηση με προορισμό είναι ο απώτερος σκοπός της εξάσκησης, όπου οι εκπαιδευόμενοι εκπαιδεύονται στον:
 - ο Συγχρονισμό κινήσεων, (σωστή στάση σώματος και βήματος).
 - ο Συσχετισμό σημείου εκκίνησης και προορισμού.
- Μαθαίνουν να δημιουργούν απτικούς χάρτες ή νοητικές διαδρομές
- Οι εκπαιδευόμενοι διδάσκονται τεχνικές βλέποντας οδηγού που βασίζονται στη συνεργασία του βλέποντα συνοδού και των ιδίων, ως συνοδοιπόροι, όπου με κοινούς κανόνες συμπεριφοράς και συμμετοχής, κινούνται με ασφάλεια σε προκαθορισμένο προορισμό.

Κινητικότητα

Οι εκπαιδευόμενοι στη Κινητικότητα, αρχίζουν τις τεχνικές κίνησης με το μαστούνι, εφόσον έχουν αποκτήσει την ικανότητα να αξιολογούν και να χρησιμοποιούν τα ερεθίσματα που δέχονται από τις άλλες τους αισθήσεις.

Αποκτούν γνώσεις λειτουργίας των ηχητικών σηματοδοτών και της οδικής κυκλοφορίας, αναπτύσσοντας την ικανότητα να κινούνται άνετα και με ασφάλεια τόσο σε ήσυχους δρόμους όσο και πολυσύχναστους.

Στόχος της εκπαίδευσης είναι να προγραμματίζουν και να εκτελούν διαδρομές με εναλλασσόμενες συνθήκες περιβάλλοντος χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Κοινωνική Αγωγή

- Αποκτούν γνώσεις, για το σωστό τρόπο επαφής τους με τον κόσμο και την άντληση πληροφοριών ή αποδοχή βοήθειας, όταν χρειάζεται.
- Διδάσκονται καλούς τρόπους συμπεριφοράς.
- Εκπαιδεύονται στις τεχνικές φαγητού.

Γενικές γνώσεις

- Χρήση οικιακού τηλεφώνου και καρτοτηλεφώνου.
- Χρήση ρολογιών.
- Δεξιότητα υπογραφής (γραφής βλεπόντων).
- Εξοικείωση με το εθνικό νόμισμα

Προσωπική υγιεινή

Ένδυση

Νοικοκυριό

- Η εκπαίδευση διδάσκεται σε στάδια, ανάλογα την ηλικία, την παθολογική αιτία της απώλειας της όρασης και τις εμπειρίες του μαθητή.
- Η διδασκαλία της Κ.Π. και Δ. Κ.Δ. είναι εξατομικευμένη αγωγή και είναι ανάλογη των εκπαιδευτικών αναγκών του κάθε μαθητή.
- Ο εκπαιδευτής Κινητικότητας καταρτίζει ατομικό πρόγραμμα, μετά από λεπτομερή αξιολόγηση των δεδομένων.
- Εκπαιδευόμενοι με δυσκολία μάθησης ή έλλειψη εμπειριών, ακολουθούν εντατικά προγράμματα επανάληψης δεξιοτήτων ανεξάρτητα από την ηλικία τους μέχρι να αποκτήσουν γνώσεις του βαθμού των δυνατοτήτων τους.
- Άλλες δραστηριότητες των Εκπαιδευτών Κινητικότητας:
- Συμμετοχή σε προγράμματα Συμβουλευτικής γονέων.
- Οργάνωση ενημερωτικών σεμιναρίων, με θέματα την εκπαίδευση των ατόμων με πρόβλημα όρασης,
- προγράμματα προσομοίωσης, για την κατανόηση των συνθηκών και εκπαίδευσης των ατόμων με προβλήματα στην όραση.
- Μελέτη και σχεδιασμό για την προσβασιμότητα των ατόμων με προβλήματα όρασης, σε Δημόσια κτίρια -Σχολεία - Εκκλησίες κλπ.
- Συμμετοχή στην κατασκευή απτικών χαρτών.
- Συγγραφή ενημερωτικών φυλλαδίων και συμβουλών, για γονείς και ευρύτερο κοινό

Στο παρελθόν έχουν πραγματοποιηθεί οι παρακάτω ενημερώσεις-ενέργειες:

1. Ενημέρωση Βουλευτών της Κρήτης
2. Ενημέρωση Πρωθυπουργό (με αρ. πρωτ. αποστολής 09/23-1-2023)
3. Ερώτηση κου. Μαμουλάκη Βουλευτή Σύριζα (3-2-2023)
4. Ενημέρωση υποψηφίων Βουλευτών (με αρ. πρωτ. αποστολής 109/5-5-2023)
5. Ενημέρωση Βουλευτών Κρήτης (12-07-2023)
6. Επιστολή προς τον Πρωθυπουργό (με αρ. πρωτ. αποστολής 7/17-1-2024) και με αρ. πρωτ. Πρωθυπουργού (433/2024)
7. Επιστολή στην κα. Ζαχαράκη Σοφία (με αρ. πρωτ. αποστολής 100/22-3-2024) και αρ. πρωτ. της κας Ζαχαράκη (24826/29-03-2024).
8. Ερώτηση κου Μαμουλάκη στις 26-3-2024
9. Επιστολή προς τον Πρωθυπουργό (με αρ. πρωτ. αποστολής 129/24-4-2024)
10. Επιστολή προς κα Ζαχαράκη Σοφία (με αρ. πρωτ. αποστολής 136/14-5-2024) και αρ. πρωτ. κας Ζαχαράκη (32076/15-05-2024)
11. Ερώτηση της κας Σπυριδάκη προς την κα Χαχαράκη, τον Ιούνιο του 2024
12. Ερώτηση από το ΚΚΕ στις 19-10-2024.

Επίσης, αυτό το αίτημα συζητείται κάθε φορά που υπάρχει συνάντηση των φορέων μας με κάποιο μέλος της Κυβέρνησης και αναγράφεται πάντοτε σε κάθε υπόμνημα που δίδεται από τους φορείς μας (Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών & Πανελλήνιο Σύνδεσμο Τυφλών).

Τέλος, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι πολλές εκατοντάδες άνθρωποι με οπτική αναπηρία και οι οικογένειές τους, στην Κρήτη, ζητούν επιτακτικά επίλυση του σοβαρού αυτού ζητήματος.

Η εκπαίδευση Κινητικότητας-Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης αποτελεί μία διαδικασία δια βίου μάθησης...

Ευελπιστούμε, κα Ζαχαράκη, πως δεν θα χαθεί άλλος χρόνος και η κυβέρνηση που εκπροσωπείτε θα επιδείξει την ανάλογη ενσυναίσθηση!

Με εκτίμηση για τη Δ.Ε.

Ο Πρόεδρος:

Μαρκοδημητράκης Μενέλαος

Η Γεν. Γραμματέας

Κατσιπουλάκη-Γιαννιδάκη Καλλιόπη

